

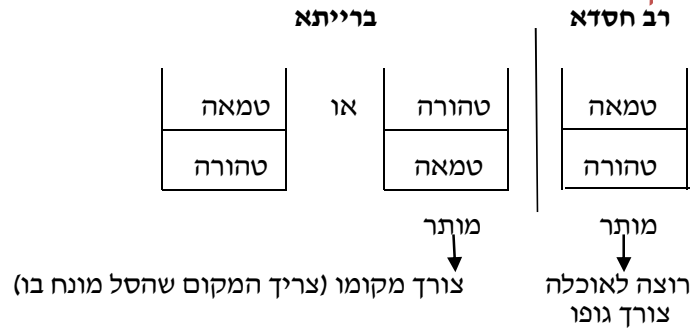
שבת קמב

משנה. נוטל אדם את בנו והאבן בידו, וכלכלה והאבן בתוכה. ומטלטלין תרומה טמאה עם הטהורה ועם החולין. רבי יהודה אומר: אף מעלין את המדומע באחד ומאה.

אמר רבא: הוציא תינוק וכיס תלוי בצוארו

מת	חי	האם חייב משום הוצאת הכיס?
לא – 1. עכשיו הכיס מבוטל לתינוק כמו שאר בגדיו או 2. הוצאה שאינה כדרכה	כן – כיס לא מבוטל לתינוק כי אינו צריך אותו	
לא כר' שמעון – מלאכה שאינה צריכה לגופה פטור	לא כר' נתן – חי נושא את עצמו	האם חייב משום הוצאת התינוק?

מטלטלין תרומה טמאה עם הטהורה

רבי יהודה אומר אף מעלין את המדומע.

קושי: ואמאי? הא קא מתקן!

תירוצ' 1: רבי יהודה כרבי אליעזר סבירא ליה, דאמר: תרומה בעינא מחתא. דתנן:

סאה תרומה שנפלה לפחות ממאה ונדמעו, ונפל מן המדומע

רבי אליעזר אומר: מדמעת כתרומת ודאי	וחכמים אומרים: אין המדומע מדמע אלא לפי חשבון למקום אחר.
------------------------------------	---

דחייה: אימר דשמעת ליה לחומרא, לקולא מי שמעת ליה?

תירוצ' 2: אלא הוא דאמר כרבי שמעון, כדתנן:

סאה תרומה שנפלה למאה, ולא הספיק להגביה עד שנפלה אחרת

הרי זו אסורה	ורבי שמעון מתיר
--------------	-----------------

דחייה: וממאי? דילמא התם בהא קמיפלגי

דתנא קמא סבר: אף על גב דנפלו בזה אחר זה –
 כמאן דנפל בבת אחת דמי, והא לחמשין נפלה, והא לחמשין נפלה.
 ורבי שמעון סבר: קמייתא בטיל במאה והא תיבטיל במאה וחד!

תירוצ' 3: אלא, הוא דאמר כרבי שמעון בן אלעזר. דתניא,

רבי שמעון בן אלעזר אומר: נותן עיניו בצד זה ואוכל מצד אחר.

קושי: ומי סבר ליה כוותיה? והא מיפליג פליג עילויה; דתניא, רבי יהודה אומר: מעלין את

המדומע באחד ומאה, רבי שמעון בן אלעזר אומר: נותן עיניו בצד זה ואוכל מצד אחר!

תירוצ': דרבי יהודה עדיפא מדרבי שמעון בן אלעזר.

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •

משנה. האבן שעל פי החבית - מטה על צדה והיא נופלת.
היתה בין החביות - מגביה, ומטה על צדה והיא נופלת.
מעוץ שעל הכר - מנער את הכר והן נופלות.
היתה עליו לשלש - מקנחה בסמרטוט, היתה של עור - נותנין עליה מים עד שתכלה.

צמצום המשנה (אבן על פי החבית): אמר רב הונא אמר רב: לא שנו אלא בשוכח, אבל במניח - נעשה בסיס לדבר האסור.
שאלה: מאן תנא דכל היכא דאיכא איסורא והיתרא - בהיתרא טרחין, באיסורא לא טרחין? –
תשובה: אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: רבן שמעון בן גמליאל היא, דתנן:
הבורר קטנית ביום טוב,

בית שמאי	בית הלל
בורר אוכל ואוכל	בורר כדרכו בחיקו ובתמחו

ותניא, אמר רבן שמעון בן גמליאל: במה דברים אמורים - שהאוכל מרובה על הפסולת, אבל פסולת מרובה על האוכל - דברי הכל בורר אוכל.
קושי: והא הכא, דכי אוכל מרובה על הפסולת דמי!
תירוץ: הכא נמי, כיון דאי בעי למישקל לא משתקיל ליה יין עד דשקיל לה לאבן - כפסולת מרובה על האוכל דמי.

היתה בין החביות מגביה.
תניא, רבי יוסי אומר: היתה החבית מונחת באוצר, או שהיו כלי זכוכית מונחין תחתיה - מגביה למקום אחר, ומטה על צדה והיא נופלת. ונוטל הימנה מה שצריך לו, ומחזירה למקומה.

מעוץ שעל הכר.
צמצום המשנה: אמר רב חייא בר אשי אמר רב: לא שנו אלא בשוכח, אבל במניח - נעשה בסיס לדבר האסור.
עוד צמצום למשנה: אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: לא שנו אלא לצורך גופו, אבל לצורך מקומו - מטלטלו ועודן עליו.
ברייטא לחוסק: וכן תני חייא בר רב מדיפתי: לא שנו אלא לצורך גופו, אבל לצורך מקומו - מטלטלו ועודן עליו.

מעוץ שעל הכר מנער וכו'.
דין: אמר רבי אושעיא: שכח ארנקי בחצר - מניח עליה ככר או תינוק, ומטלטלה.
דין דומה: אמר רב יצחק: שכח לבינה בחצר - מניח עליה ככר או תינוק, ומטלטלה.
מקרה שבו פסקו כפי דינים אלו: אמר רבי יהודה בר שילא אמר רבי אסי: פעם אחת שכחו דסקיא מלאה מעוץ בסרטיא, ובאו ושאלו את רבי יוחנן, ואמר להן: הניחו עליה ככר או תינוק וטלטלו.
פסיקת הלכה: אמר מר זוטרא: הלכתא ככל הני שמעתתא בשוכח.
דעה חולקת: רב אשי אמר: אפילו שכח נמי לא, ולא אמרו ככר או תינוק אלא למת בלבד.
מעשים של אביי ורבא סביב הדין הזה: אביי מנח כפא אכיפי. רבא מנח סכינא אבר יונה ומטלטלה.

תגובת רב יוסף: אמר רב יוסף: כמה חריפא שמעתתא דדרדקי! אימר דאמור רבנן בשוכח, לכתחילה מי אמור?
טענת אביי נגד דברי רב יוסף: אמר אביי: אי לאו דאדם חשוב אנא, כפא אכיפי למה לי? הא חזו למיזגא עלייהו!
טענת רבא נגד דברי רב יוסף: אמר רבא: אנא, אי לאו דאדם חשוב אנא - סכינא אבר יונה למה לי? הא חזי לי לאומצא!
דיוק מדברי רבא וקושי: טעמא - דחזי לאומצא, הא לא חזי לאומצא - לא. למימרא רבא כרבי יהודה סבירא ליה? והאמר רבא לשמעיה: טווי לי בר אווזא, ושדי מיעיה לשונרא!

תירוץ: התם כיון דמסרח - דעתיה עילויה מאתמול.
חיזוק לתירוץ: הכי נמי מסתברא, דרבא כרבי יהודה סבירא ליה. דדרש רבא: אשה לא תכנס לבית העצים ליטול מהן אוד, ואוד שנשבר - אסור להסיקו ביום טוב, לפי שמסיקין בכלים ואין מסיקין בשברי כלים. שמע מינה.

